

Eva Biaudet'n avauspuhe 2.5.2018 Naiset #digiajassa

Hyvät ystävät,

Lämpimästi tervetuloa **Naiset #digiajassa -seminaariin!** Tänään keskustelemme siitä, **miten digitalisaatio voi edistää sukupuolten tasa-arvoa.**

Kiihtyvä digitalisaatio, robotisaatio ja tekoälyn kehittyminen näkyvät kaikilla elämän aloilla. Niiden suuri muutosvoima vaikuttaa kansainväliseen, kansalliseen ja paikalliseen politiikkaan. Ne muokkaavat yrityksiensä ja meidän järjestöjen toimintaa. Organisaatioille on välttämätöntä seurata digiteknologian kehitystä ja sisällyttää se osaksi strategiaa. Palvelujen digitalisaatioon ja digi-innovaatioihin satsataan suuria summia rahaa. Toistaiseksi Suomessa on kuitenkin oltu hyvin hiljaa yhdestä ulottuvuudesta: **digitalisaatio ei ole sukupuolineutraali ilmiö.**

Jos ja kun digitalisaation tärkeimpänä tehtävänä on tuottaa parempia palveluja ja laajempaa hyvinvointia, on välttämätöntä, että siihen tartutaan sukupuolten tasa-arvon kysymyksenä.

Globaalisti tasa-arvonäkökulma digitalisaatioon liittyy esimerkiksi tyttöjen poikia matalampaan tietotekniikan käyttöön ja perustaitoihin. Toisaalta **monissa kehittyvissä maissa naisten pääsy mobiililaitteiden ja sovellusten käyttäjiksi on avannut uusia toimeentulon mahdollisuuksia:** verkosta voidaan hakea rahoitusta liiketoiminnalle ja esimerkiksi maataloudessa seurata satojen ja kaupankäynnin kehitystä reaaliaikaisesti.

Euroopan tasolla tarkasteltuna tyttöjen ja poikien pääsy digityökalujen äärelle on melko tasa-arvoista. Eroja sen sijaan syntyy **ICT-alan koulutuksessa, työpaikoilla ja johtotehtävissä, joita miehet vahvasti dominoivat.** Tyttöjen ja poikien digitaatioissa ei vielä peruskoulun aikana ole merkittävää eroa, ja viimeisimpien PISA-tulosten mukaan tytöt pärjäävät poikia paremmin matematiikassa ja luonnontieteissä. Tyttöjen kiinnostus ja luottaminen omaan osaamiseen on kuitenkin poikia heikompaa. Sukupuolten välistä teknologiakuilua rakennetaan sukupuolittuneissa asenteissa, kannustuksessa ja roolimalleissa.

Tänään keskitymme digitalisaatioon ensisijaisesti mahdollisuutena edistää sukupuolten tasa-arvoa ja naisten asemaa työelämässä. **Yksi Naisjärjestöjen Keskusliiton kärkiteemoista tälle vuodelle on "Naisjärjestöt ottavat työn murroksen omakseen". Haluamme yhdessä jäsenjärjestöjen ja sidosryhmiemme kanssa tehdä vahvaa vaikuttamistyötä sen eteen, että olemme mukana määrittämässä suuntaa tulevaisuuden digikehitykselle.**

Digitalisaatio vaikuttaa valtavasti jo nyt myös naisvaltaisiin aloihin: esimerkiksi hoitajat, opettajat ja asiakaspalvelutyöntekijät käyttävät erilaisia älylaitteita ja -ohjelmistoja päivittäisessä työssään. Tulevaisuuden kuvana on, että digilaitteista, tekoälystä ja roboteista tulee entistä keskeisempiä työkaluja myös naisten työssä, ja niiden myötä osa työtehtävistä automatisoituu.

Suomalaiset naiset ovat Euroopan kärjessä esimerkiksi digitaalisten uutisten lukijoina ja suomalaisilla naisilla on miehiä paremmat digitaalisten työkalujen käyttötaidot. Naiset ovat usein digitalisaation käyttäjiä ja kuluttajia, mutta vain harvoin sen kehittäjiä. **Naisia on kannustettava mukaan digitaalisen kehityksen kärkijoukkoihin. Naisilla on paitsi käyttäjinä ja kuluttajina, myös työntekijöinä monilla aloilla paras asiantuntemus siitä, mihin tarpeeseen digiteknologian tulisi vastata. Naisjärjestöjen Keskusliitto pitää tärkeänä, että naisten osallistuminen ja sukupuolten tasa-arvo lisätään osaksi valtakunnallisia digitalisaation ohjelmia ja kärkihankkeita.**

Erityistä huomiota on kiinnitettävä naisten moninaisuuteen. Emme voi kehittää uutta digiteknologiaa sillä ajatuksella, että yksi insinöörimiesten kehittämä malli sopii kaikille. Meidän on tunnistettava esimerkiksi vammaisten, maahanmuuttajataustaisten ja ikääntyvien naisten erityiset tarpeet.

Erilaisten näkökulmien sisällyttäminen digitaaliseen kehitykseen on tietenkin myös kustannuskysymys. Mitä aiemmin saamme kanavoitua erilaiset tarpeet ja toiveet suunnitteluprosessiin, sitä vähemmän hukkaamme resursseja palveluihin ja tuotteisiin, jotka eivät palvele kohderyhmiään. **Naisten osuuden kasvattaminen hyvin palkatuilla ICT-aloilla voi toimia työmarkkinoiden segregatiota purkavana, naisten työllisyyttä, uramahdollisuuksia ja talouskasvua edistävänä sekä sukupuolten palkkaeroa kaventavana tekijänä.**

Naisten rooli digitalisaatiossa ja mediassa on ollut tiiviisti esillä EU:ssa, ja aihe nousi tänä vuonna myös Euroopan parlamentin kansainvälisen naistenpäivän teemaksi. Suomella on mahdollisuus vaikuttaa ja nostaa Suomen profiilia tasa-arvon edistäjänä tämän vuoden marraskuussa alkavalla Euroopan neuvoston puheenjohtajuuskaudella ja vuoden 2019 toisen puoliskon EU-puheenjohtajuuskaudella. Naisjärjestöjen Keskusliitto painottaa, että **sukupuolten tasa-arvon tulee olla Suomen EU-puheenjohtajakauden läpileikkaava teema. Suomen tulee esittää Euroopan unionille ja EU-jäsenvaltioille uusia, konkreettisia avauksia naisten oikeuksien edistämiseksi ja tasa-arvon sisällyttämiseksi laajasti EU:n politiikkaan.**

Kiitos Naiset #digiajassa -hankkeessa mukana olleille lukuisille naisjärjestöille ja teille kaikille teemasta laajasti kiinnostuneille. **Monet Naisjärjestöjen Keskusliiton jäsenjärjestöistä ovat jo todella aktiivisia digitaalisten työkalujen käytössä ja jäsenistön koulutuksessa.**

Naisjärjestöjen Keskusliitto haluaa olla mukana edistämässä naisten roolia digitalisaatiossa. Haluamme kannustaa teitä kaikkia näkemään digitalisaatio mahdollisuutena, hyödyntämään sen mukanaan tuomia innovaatioita ja vaikuttamaan tyttöjen ja naisten osallistumiseen luonnontieteiden koulutukseen ja digitalisaation kehitykseen. Digitalisaatio on tasa-arvokysymys!